

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ผลของการศึกษาพบว่าต้นทุนรวมประกอบด้วยองค์ประกอบหลายอย่าง ทั้งนี้จากการศึกษาพบว่าต้นทุนรวมของสถานพยาบาลในแต่ละระดับนั้นจะประกอบไปด้วย ต้นทุนทรัพย์สินและต้นทุนดำเนินการ ซึ่งต้นทุนดังกล่าวนี้จะพบได้ทุกระดับของสถานบริการที่ให้การรักษาพยาบาล ซึ่งในแต่ละระดับนั้นจะมีความแตกต่างกัน เพราะเนื่องมาจากปัจจัยหลายประการ เช่น ขนาดและหน้าที่ความรับผิดชอบ ความสามารถในการรักษาพยาบาล โดยที่จะไล่ระดับกันไปตั้งแต่เล็กสุด คือระดับตำบลหรือสถานีอนามัย ระดับชุมชนหรือโรงพยาบาลชุมชน และระดับจังหวัดหรือโรงพยาบาลจังหวัดซึ่งนอกเหนือแต่ละระดับจะมีต้นทุนที่แตกต่างกันแล้ว จากการศึกษพบว่า แม้แต่ในระดับเดียวกันมีความแตกต่างกัน เนื่องจากในแต่ละระดับก็มีขนาดของสถานพยาบาลที่ไม่เท่ากันอีกด้วย

จากการศึกษาพบอีกว่าองค์ประกอบของต้นทุนที่มีความสำคัญและมีผลต่อต้นทุนรวมของแต่ละสถานพยาบาลนั้น คือ ต้นทุนดำเนินการซึ่งจากการศึกษาพบว่ามีค่าประมาณร้อยละ 70 ถึง 80 ของต้นทุนรวม โดยที่ต้นทุนทรัพย์สินจะมีค่าประมาณร้อยละ 20 ถึง 30 ของต้นทุนรวม (ดังจะเห็นได้ในตารางที่ 2 ท้ายบทที่ 4) และต้นทุนทางด้านค่าดำเนินงานนั้นเองก็ประกอบไปด้วย ต้นทุนค่ายา เวชภัณฑ์ วัสดุทางการแพทย์ จากการศึกษพบว่าต้นทุนยาและเวชภัณฑ์ จะมีต้นทุนต่อปีสูงมากเป็นอันดับแรกของต้นทุนดำเนินงานรวม สำหรับต้นทุนที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ต้นทุนค่าจ้างแรงงาน ซึ่งต่อปีจะมีมูลค่าสูงมากซึ่งจำเป็นต้องหาสัดส่วนจำนวนชั่วโมงการทำงานที่บุคลากรในแต่ละประเภทใช้ในการให้การรักษาพยาบาลอย่างแท้จริง (ดังจะเห็นได้ในตารางที่ 9 ท้ายบทที่ 4) มิเช่นนั้นต้นทุนรวมที่ให้การรักษาพยาบาลในแต่ละสถานพยาบาลจะมีค่าสูงมากเกินไปจนเกินความเป็นจริง

สำหรับต้นทุนทางด้านทรัพย์สินนั้นจะมีค่ามากหรือน้อยนั้นขึ้นอยู่กับ ขนาดของแต่ละระดับของสถานพยาบาล เพราะสถานพยาบาลในระดับใหญ่ก็จะมีอาคารและสิ่งก่อสร้างมากกว่า

สถานพยาบาลระดับเล็กหรือระดับตำบล ประกอบกับความสามารถและความรับผิดชอบในการให้การรักษาพยาบาลแก่ผู้ป่วยที่มารับการรักษาพยาบาลก็มีความแตกต่างกัน ซึ่งสถานพยาบาลในระดับสำหรับสถานีอนามัยนั้น มีความสามารถที่จะรักษาพยาบาลผู้ป่วยที่มีพื้นฐานของโรคที่ไม่ยุ่งยากและซับซ้อน และไม่สามารถรับผู้ป่วยเข้ารับการรักษาที่สถานีอนามัยได้ ดังนั้นจึงเป็นเหตุผลที่ว่า ภาครัฐ วัสดุทางการแพทย์ แม้กระทั่งบุคลากรที่ให้การรักษาพยาบาลก็มีขนาดตามขนาดของสถานพยาบาลไปด้วย

นอกจากนี้ภายในสถานพยาบาลระดับตำบลหรือสถานีอนามัยด้วยกันนั้น ควรจะมีเงินทุนรวมต่อหน่วยของสถานพยาบาลที่ไม่แตกต่างกัน แต่การจากศึกษากลับพบว่าต้นทุนรวมในสถานบริการสาธารณสุขระดับตำบลหรือสถานีอนามัยกลับมีความแตกต่างกัน (ดังจะเห็นได้ในตารางที่ 3 ท้ายบทที่ 4) อันอาจเนื่องมาจากข้อมูลทางด้านภูมิศาสตร์ก็ยังคงมีความเกี่ยวข้องด้วย คือ สถานพยาบาลระดับตำบลหรือสถานีอนามัยที่อยู่ในเขตเมืองจะมีต้นทุนแตกต่างจากสถานพยาบาลระดับตำบลหรือสถานีอนามัยที่อยู่ในเขตชนบท โดยที่สถานพยาบาลระดับตำบลหรือสถานีอนามัยที่อยู่ในเขตเมือง จะมีต้นทุนรวมในการให้การรักษาพยาบาลสูงกว่าสถานพยาบาลระดับตำบลหรือสถานีอนามัยที่อยู่ในเขตชนบท (ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 3 ท้ายบทที่ 4)

สำหรับสถานพยาบาลระดับชุมชนหรือโรงพยาบาลชุมชนนั้น การจากศึกษาพบว่ามีลักษณะเช่นเดียวกับกับสถานพยาบาลระดับตำบลหรือสถานีอนามัย คือ สถานพยาบาลระดับชุมชนหรือโรงพยาบาลชุมชนในเขตเมือง จะมีต้นทุนรวมสูงกว่าสถานพยาบาลระดับชุมชนหรือโรงพยาบาลชุมชน โดยที่องค์ประกอบของต้นทุนรวมในแต่ละองค์ประกอบก็มีค่าสูงกว่าด้วยเช่นเดียวกัน

นอกจากนี้จากการเก็บรวบรวมข้อมูลจำนวนผู้ป่วยในแต่ละประเภทยังพบว่ามีจำนวนในลักษณะที่แปรผันตามต้นทุนรวมด้วย คือ สถานพยาบาลในเขตเมืองในแต่ละระดับจะมีจำนวนผู้ป่วยในแต่ละประเภทสูงกว่า สถานพยาบาลในเขตชนบทในแต่ละระดับ (ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 1 ท้ายบทที่ 4) ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากขนาดและความหนาแน่นของประชากรในชุมชนเมืองจะมีมากกว่าชนบท

สถานพยาบาลระดับจังหวัดหรือโรงพยาบาลจังหวัดนั้น ในเรื่องขององค์ประกอบของต้นทุนรวม คือ ต้นทุนทรัพย์สิน และต้นทุนดำเนินงาน จะมีลักษณะเช่นเดียวกับกับสถานพยาบาลระดับชุมชนหรือโรงพยาบาลชุมชนและสถานพยาบาลระดับตำบลหรือสถานีอนามัย คือ

ต้นทุนรวมค่าน้ำดำเนินงานจะเป็นร้อยละ 70 ถึง 80 ของต้นทุนรวมของสถานพยาบาล ส่วนต้นทุนรวมค่าน้ำดำเนินงานจะเป็นร้อยละ 20 ถึง 30 ของต้นทุนรวมของสถานพยาบาล (ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 5 และ 6 ท้ายบทที่ 4) และนอกจากนี้องค์ประกอบของต้นทุนค่าน้ำดำเนินงานนั้นจะมีส่วนขององค์ประกอบต้นทุนค่ายา เวชภัณฑ์ และวัสดุการแพทย์ เป็นองค์ประกอบที่มีมูลค่าของต้นทุนที่สูงกว่าองค์ประกอบอื่น ๆ

4.1 ต้นทุนรวมเฉลี่ยที่ให้การรักษานานาชาติผู้ป่วยนอกของสถานพยาบาลระดับจังหวัด

เมื่อพิจารณาถึงต้นทุนรวมเฉลี่ยของสถานพยาบาลระดับจังหวัดหรือ โรงพยาบาลทั่วไป โดยแยกแผนกแล้วจะพบว่า ต้นทุนรวมเฉลี่ยผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่ใช้ในการรักษาพยาบาลเป็นดังนี้ แผนกอายุรกรรม 52.08 บาทต่อครั้ง แผนกกุมารเวช 74.07 บาทต่อครั้ง แผนกศัลยกรรมกระดูก 107.43 บาทต่อครั้ง แผนกสูตินารีเวช 133.55 บาทต่อครั้ง และแผนกศัลยกรรม 144.79 บาทต่อครั้ง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกอายุรกรรมจะมีต้นทุนรวมเฉลี่ยในการให้การรักษานานาชาติผู้ป่วยนอกต่อครั้งมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 52.08 บาทต่อครั้ง และแผนกศัลยกรรมมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 144.79 บาทต่อครั้ง กรณีของต้นทุนรวมเฉลี่ยผู้ป่วยนอกต่อรายที่ใช้ในการรักษาพยาบาลเป็นดังนี้ แผนกอายุรกรรม 99.30 บาทต่อราย แผนกกุมารเวช 166.49 บาทต่อราย แผนกจักษุ 187.80 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรมกระดูก 248.98 บาทต่อราย แผนกหู คอ จมูก 295.60 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรม 338.65 บาทต่อราย แผนกทันตกรรม 438.82 บาทต่อราย และแผนกสูตินารี 452.90 บาทต่อราย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกอายุรกรรมมีต้นทุนรวมเฉลี่ยในการให้การรักษานานาชาติผู้ป่วยนอกต่อรายมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 99.30 บาทต่อราย และแผนกสูตินารีเวชมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 452.90 บาทต่อราย สำหรับต้นทุนเฉลี่ยดังกล่าวนี้เป็นต้นทุนที่คิดต้นทุนครบถ้วนทั้งต้นทุนค่าลงทุนและต้นทุนค่าน้ำดำเนินงาน ซึ่งจะครอบคลุมต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการรักษานานาชาติผู้ป่วยนอกที่มารับการรักษานานาชาติที่สถานพยาบาล

4.2 ต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยที่ให้การรักษานานาชาติผู้ป่วยนอกของสถานพยาบาลระดับจังหวัด

การพิจารณาส่วนต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยของสถานพยาบาลระดับจังหวัดหรือ โรงพยาบาลทั่วไป โดยแยกแผนกแล้วจะพบว่า ต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่ใช้ในการรักษาพยาบาลเป็นดังนี้แผนกอายุรกรรม 9.57 บาทต่อครั้ง แผนกกุมารเวช 14.09 บาทต่อครั้ง แผนกศัลยกรรมกระดูก 19.90 บาทต่อครั้ง แผนกศัลยกรรม

26.71 บาทต่อครั้ง และแผนกสูตินารีเวช 41.02 บาทต่อครั้ง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกอายุรกรรมจะมีต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยในการให้การรักษายาบาลผู้ป่วยนอกต่อครั้งมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 9.57 บาทต่อครั้ง และแผนกสูตินารีเวชมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 41.02 บาทต่อครั้ง กรณีของต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยผู้ป่วยนอกต่อรายที่ใช้ในการรักษายาบาลเป็นดังนี้ แผนกอายุรกรรม 18.24 บาทต่อราย แผนกกุมารเวช 31.66 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรมกระดูก 46.12 บาทต่อราย แผนกจักษุ 52.77 บาทต่อราย แผนกทันตกรรม 56.62 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรม 62.47 บาทต่อราย แผนกหู คอ จมูก 91.16 บาทต่อราย และแผนกสูตินารี 139.11 บาทต่อราย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกอายุรกรรมมีต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยในการให้การรักษายาบาลผู้ป่วยนอกต่อรายมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 18.24 บาทต่อราย และแผนกสูตินารีเวชมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 139.11 บาทต่อราย

4.3 ต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยที่ให้การรักษายาบาลผู้ป่วยนอกของสถานพยาบาลระดับจังหวัด

สำหรับต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยของสถานพยาบาลระดับจังหวัดหรือโรงพยาบาลทั่วไป โดยแยกแผนกแล้วจะพบว่า ต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่ใช้ในการรักษายาบาลเป็นดังนี้แผนกอายุรกรรม 42.51 บาทต่อครั้ง แผนกกุมารเวช 59.98 บาทต่อครั้ง แผนกศัลยกรรมกระดูก 87.53 บาทต่อครั้ง แผนกสูตินารีเวช 92.53 บาทต่อครั้ง และศัลยกรรม 118.08 บาทต่อครั้ง ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกอายุรกรรมจะมีต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยในการให้การรักษายาบาลผู้ป่วยนอกต่อครั้งมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 42.51 บาทต่อครั้ง และแผนกศัลยกรรมมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 118.08 บาทต่อครั้ง กรณีของต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยผู้ป่วยนอกต่อรายที่ใช้ในการรักษายาบาลเป็นดังนี้ แผนกอายุรกรรม 81.05 บาทต่อราย แผนกกุมารเวช 134.83 บาทต่อราย แผนกจักษุ 135.03 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรมกระดูก 202.85 บาทต่อราย แผนกหู คอ จมูก 204.44 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรม 276.18 บาทต่อราย แผนกสูตินารีเวช 313.79 บาทต่อราย และแผนกทันตกรรม 382.20 บาทต่อราย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกอายุรกรรมมีต้นทุนดำเนินการเฉลี่ยในการให้การรักษายาบาลผู้ป่วยนอกต่อรายมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 81.05 บาทต่อราย และแผนกทันตกรรมมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 382.20 บาทต่อราย

4.4 ต้นทุนรวมเฉลี่ยที่ให้การรักษายาบาลผู้ป่วยในของสถานพยาบาลระดับจังหวัด

เมื่อพิจารณาถึงต้นทุนรวมเฉลี่ยของสถานพยาบาลระดับจังหวัดหรือโรงพยาบาลทั่วไป โดยแยกแผนกแล้วจะพบว่า ต้นทุนรวมเฉลี่ยผู้ป่วยในต่อวันนอนที่ใช้ในการรักษายาบาลเป็นดัง

นี้แผนกสูตินารีเวช 404.09 บาทต่อวันนอน แผนกอายุรกรรม 453.18 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรม 541.59 บาทต่อวันนอน แผนกกุมารเวช 550.02 บาทต่อราย และแผนกศัลยกรรมกระดูก 890.19 บาทต่อวันนอน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกสูตินารีเวชจะมีต้นทุนรวมเฉลี่ยในการให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยในต่อวันนอนมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 404.09 บาทต่อวันนอน และแผนกศัลยกรรมกระดูกมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 890.19 บาทต่อวันนอน กรณีของต้นทุนรวมเฉลี่ยผู้ป่วยในต่อรายที่ใช้ในการรักษาพยาบาลเป็นดังนี้ แผนกสูตินารีเวช 852.52 บาทต่อราย แผนกอายุรกรรม 956.27 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรม 1142.80 บาทต่อราย แผนกกุมารเวช 1160.57 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรมกระดูก 1878.42 บาทต่อราย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกสูตินารีเวชมีต้นทุนรวมเฉลี่ยในการให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยในต่อรายมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 852.52 บาทต่อราย และแผนกศัลยกรรมกระดูกมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 1878.42 บาทต่อราย สำหรับต้นทุนเฉลี่ยดังกล่าวนี้เป็นต้นทุนที่คิดต้นทุนครบถ้วนทั้งต้นทุนค่าลงทุนและต้นทุนดำเนินการ ซึ่งจะครอบคลุมต้นทุนทั้งหมดที่ใช้ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในที่มาใช้บริการรักษาพยาบาลที่สถานพยาบาล

4.5 ต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยที่ใช้ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยในของสถานพยาบาลระดับจังหวัด

การพิจารณาส่วนต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยของสถานพยาบาลระดับจังหวัดหรือโรงพยาบาลทั่วไป โดยแยกแผนกแล้วจะพบว่า ต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยผู้ป่วยในต่อวันนอนที่ใช้ในการรักษาพยาบาลเป็นดังนี้ แผนกศัลยกรรม 45.65 บาทต่อวันนอน แผนกอายุรกรรม 47.89 บาทต่อวันนอน แผนกกุมารเวช 62.11 บาทต่อวันนอน แผนกสูตินารีเวช 83.68 บาทต่อวันนอน และแผนกศัลยกรรมกระดูก 87.89 บาทต่อวันนอน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกอายุรกรรมจะมีต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยในการให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกต่อครั้งมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 45.89 บาทต่อวันนอน และแผนกศัลยกรรมกระดูกมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 87.89 บาทต่อวันนอน กรณีของต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยผู้ป่วยในต่อรายที่ใช้ในการรักษาพยาบาลเป็นดังนี้ แผนกศัลยกรรม 96.32 บาทต่อราย แผนกอายุรกรรม 101.06 บาทต่อราย แผนกกุมารเวช 131.06 บาทต่อราย แผนกสูตินารีเวช 176.55 บาทต่อราย และแผนกศัลยกรรมกระดูก 185.47 บาทต่อราย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกศัลยกรรมมีต้นทุนทรัพย์สินหรือต้นทุนการลงทุนเฉลี่ยในการให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยในต่อรายมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 96.32 บาทต่อราย และแผนกศัลยกรรมกระดูกมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 185.47 บาทต่อราย

4.6 ต้นทุนค่าเนิมนการเฉลี่ยที่ให้การรักษายาพยาบาลผู้ป่วยในของสถานพยาบาลระดับจังหวัด

สำหรับต้นทุนค่าเนิมนการเฉลี่ยของสถานพยาบาลระดับจังหวัดหรือโรงพยาบาลทั่วไป โดยแยกแผนกแล้วจะพบว่า ต้นทุนค่าเนิมนการเฉลี่ยผู้ป่วยในต่อวันนอนที่ใช้ในการรักษายาพยาบาลเป็นดังนี้ แผนกสูตินารีเวช 320.41 บาทต่อวันนอน แผนกอายุรกรรม 405.29 บาทต่อวันนอน แผนกกุมารเวช 487.91 บาทต่อวันนอน แผนกศัลยกรรม 495.94 บาทต่อวันนอน และศัลยกรรมกระดูก 802.30 บาทต่อวันนอน ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกสูตินารีเวชจะมีต้นทุนค่าเนิมนการเฉลี่ยในการให้การรักษายาพยาบาลผู้ป่วยนอกต่อครั้งมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 320.41 บาทต่อวันนอน และแผนกศัลยกรรมกระดูกมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 802.30 บาทต่อวันนอน กรณีของต้นทุนค่าเนิมนการเฉลี่ยผู้ป่วยในต่อรายที่ใช้ในการรักษายาพยาบาลเป็นดังนี้ แผนกสูตินารีเวช 675.98 บาทต่อราย แผนกอายุรกรรม 855.22 บาทต่อราย แผนกกุมารเวช 1029.51 บาทต่อราย แผนกศัลยกรรม 1046.47 บาทต่อราย และแผนกศัลยกรรมกระดูก 1692.95 บาทต่อราย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าแผนกสูตินารีเวชมีต้นทุนค่าเนิมนการเฉลี่ยในการให้การรักษายาพยาบาลผู้ป่วยในต่อรายมีค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 675.98 บาทต่อราย และแผนกศัลยกรรมกระดูกมีค่ามากที่สุดเท่ากับ 1692.95 บาทต่อราย

4.7 ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยที่ให้การรักษายาพยาบาลผู้ป่วยนอกและในของสถานพยาบาลระดับจังหวัด

การวิเคราะห์ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดจำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ 1. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดกรณีผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่มารับการรักษายาพยาบาล 2. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดกรณีผู้ป่วยนอกต่อรายที่มารับการรักษายาพยาบาล 3. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดกรณีผู้ป่วยในต่อวันนอนที่มารับการรักษายาพยาบาล 4. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดกรณีผู้ป่วยในต่อรายที่มารับการรักษายาพยาบาล

ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดกรณีผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่มารับการรักษายาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 118.00 บาทต่อครั้ง ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดกรณีผู้ป่วยนอกต่อรายที่มารับการรักษายาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 212.00 บาทต่อราย และต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดกรณีผู้ป่วยในต่อวันนอนที่มารับการรักษายาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 522.00 บาทต่อวันนอน ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับจังหวัดกรณีผู้ป่วยในต่อรายที่มารับการรักษายาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 1102.00 บาทต่อราย

4.8 ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยที่ให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกและในของสถานพยาบาลระดับอำเภอ

การวิเคราะห์ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการ ในระดับอำเภอจำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ 1. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่มารับการรักษาพยาบาล 2. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยนอกต่อรายที่มารับการรักษาพยาบาล 3. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยในต่อวันนอนที่มารับการรักษาพยาบาล 4. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยในต่อรายที่มารับการรักษาพยาบาล

ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่มารับการรักษาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 96.00 บาทต่อครั้ง ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยนอกต่อรายที่มารับการรักษาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 183.00 บาทต่อราย และ ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการ ในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยในต่อวันนอนที่มารับการรักษาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 303.00 บาทต่อวันนอน ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยในต่อรายที่มารับการรักษาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 1100.00 บาทต่อราย

4.9 ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยที่ให้การรักษาพยาบาลผู้ป่วยของสถานพยาบาลระดับตำบล

การวิเคราะห์ต้นทุนเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการ ในระดับตำบลจำแนกออกเป็น 2 ประเภท คือ 1. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่มารับการรักษาพยาบาล 2. ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับอำเภอกรณีผู้ป่วยนอกต่อรายที่มารับการรักษาพยาบาล

ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับตำบลกรณีผู้ป่วยนอกต่อครั้งที่มารับการรักษาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 34.00 บาทต่อครั้ง ต้นทุนรวมเฉลี่ยต่อหน่วยของสถานบริการในระดับตำบลกรณีผู้ป่วยนอกต่อรายที่มารับการรักษาพยาบาลมีค่าเท่ากับ 100.00 บาทต่อราย

4.10 การคิดราคาบัตรสุขภาพโดยความสมัครใจ

การคิดราคาบัตรสุขภาพมีตัวแปรที่จำเป็นจะต้องนำมาพิจารณาร่วมกับต้นทุนที่คำนวณได้ เพราะเรื่องของการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจนั้น เป็นเรื่องที่น่าแนวความคิดของการ

ประกันภัย ความเสี่ยง มาเกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงเป็นเรื่องของ โอกาสการเกิดการบริการรักษาพยาบาล นั่นคือ โอกาสในการเกิดต้นทุนในการรักษาพยาบาลในสถานพยาบาลระดับต่าง ๆ นั่นเอง ฉะนั้น โอกาสการเกิดต้นทุนในการรักษาพยาบาลโอกาสแรกคือ อัตราการเจ็บป่วยและการป่วยที่ต้องนอนโรงพยาบาล ซึ่งในพื้นที่ที่ทำการศึกษานั้นมีอัตราการเจ็บป่วย 1.98 ครั้งต่อคนต่อปี และมีอัตราการนอนโรงพยาบาล 0.07 ครั้งต่อคนต่อปี¹ นอกจากอัตราการเจ็บป่วยแล้วการคำนวณหาโอกาสที่จะเกิดต้นทุนต่อผู้ถือบัตรสุขภาพหนึ่งรายในหนึ่งปีแล้วนั้นยังมีโอกาสที่จะทำให้เกิดต้นทุนอีกเหตุการณ์หนึ่งคือ พฤติกรรมการใช้บริการสถานบริการเมื่อเจ็บป่วย สำหรับร้อยละของพฤติกรรมการใช้บริการเมื่อเจ็บป่วยแล้วไปรักษาพยาบาลยังแหล่งบริการสาธารณสุขระดับสถานีอนามัยเท่ากับร้อยละ 58.3 ส่วนระดับชุมชนเท่ากับ 25.9 และเท่ากับ 3.7² ในสถานพยาบาลระดับจังหวัด เมื่อทราบถึงโอกาสของการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่จะทำให้เกิดต้นทุนในการรักษาพยาบาลของสถานพยาบาลระดับต่าง ๆ แล้วก็ถึงตัวแปรที่จะใช้ในการกำหนดราคาบัตรประกันสุขภาพโดยความสมัครต่อครัวเรือนต่อปี นั่นคือจำนวนสมาชิกของครัวเรือนเฉลี่ย เพราะถ้ามองในแง่ของผู้ประกันแล้วต้องคำนึงถึงความสามารถในการซื้อบัตรสุขภาพโดยความสมัครใจนั้น ดังนั้นแหล่งที่มาของรายได้จึงขึ้นอยู่กับประกอบอาชีพของบุคคลในครัวเรือน และในครัวเรือนนั้นจะประกอบด้วยบุคคลที่สามารถหารายได้และไม่สามารถหารายได้มาจุนเจือครอบครัว และหลักอีกประการหนึ่งคือ การประกันสุขภาพเป็นการกระจายความเสี่ยงดังนั้นภายในครัวเรือนอยู่แล้วซึ่งบุคคลในครัวเรือนที่ยังอยู่ในวัยเด็กและหนุ่มสาวก็จะมีโอกาสในการเจ็บป่วยน้อยกว่า ผู้สูงอายุสำหรับจำนวนสมาชิกของครัวเรือนโดยเฉลี่ยเท่ากับ 3.6^{*}

ดังนั้นโอกาสในการเกิดต้นทุนต่อหน่วยในการให้การรักษาพยาบาลผู้ถือบัตรสุขภาพหนึ่งรายในหนึ่งปี จึงเกิดจากโอกาสที่จะเกิดต้นทุนต่อหน่วยในการให้การรักษาพยาบาลผู้ถือบัตรสุขภาพหนึ่งรายในหนึ่งปีทั้งผู้ป่วยในหรือผู้ป่วยนอกภายในสถานพยาบาลเดียวกันเป็นเหตุการณ์ที่ไม่อิสระจากกัน จึงต้องนำเอาโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์การเจ็บป่วยที่จะเป็นผู้ป่วยนอกหรือผู้ป่วย

¹ วัฒนา สุวรรณแสง จันเจริญและคณะ. "การประเมินทางด้านเศรษฐศาสตร์ ของการประกันสุขภาพ โดยความสมัครใจ กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่," จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2539.

² เรื่องเดียวกัน

* รายงานผลเบื้องต้นการสำรวจภาวะเศรษฐกิจและสังคมของครัวเรือน พ.ศ. 2535 สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ใน คู่กับโอกาสที่ผู้ป่วยจะไปใช้บริการสถานพยาบาลในระดับนั้น ๆ คู่กับต้นทุนต่อหน่วยที่ใช้
บริการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกหรือในในระดับสถานพยาบาลนั้น ๆ

จากนั้นนำโอกาสที่จะเกิดต้นทุนต่อหน่วยในการให้การรักษายาบาลผู้ถือบัตรสุขภาพ
หนึ่งรายในหนึ่งปีทั้งผู้ป่วยในและผู้ป่วยนอกภายในสถานพยาบาลเดียวกันบวกกัน เพราะเป็นเหตุ
การณ์ที่อิสระจากกัน ดังนั้นจึงต้องนำเอาโอกาสที่จะเกิดต้นทุนต่อหน่วยในการให้การรักษ
ยาบาลผู้ถือบัตรสุขภาพหนึ่งรายในหนึ่งปีเป็นผู้ป่วยนอก บวกกับโอกาสที่จะเกิดต้นทุนต่อ
หน่วยในการให้การรักษายาบาลผู้ถือบัตรสุขภาพหนึ่งรายในหนึ่งปีเป็นผู้ป่วยใน

สุดท้ายคือ นำโอกาสในการเกิดต้นทุนต่อหน่วยในการให้การรักษายาบาลผู้ถือบัตร
สุขภาพหนึ่งรายในหนึ่งปีในแต่ละระดับสถานพยาบาลบวกกัน เพราะโอกาสที่จะเกิดต้นทุนต่อ
หน่วยในการให้การรักษายาบาลผู้ถือบัตรสุขภาพหนึ่งรายในหนึ่งปีในแต่ละระดับสถานพยาบาล
เป็นเหตุการณ์ที่อิสระจากกัน

ดังนั้นราคาบัตรสุขภาพ โดยความสมัครใจจึงเกิดจากการนำเอาโอกาสที่จะเกิดต้นทุนต่อ
ผู้ถือบัตรหนึ่งรายในหนึ่งปีมาคูณกับจำนวนสมาชิกในครัวเรือน ก็จะได้ผลลัพธ์คือ ราคาบัตรสุขภาพ
โดยความสมัครใจที่ให้ความคุ้มครองต่อครัวเรือนต่อปี

เมื่อนำโอกาสที่จะเกิดต้นทุนต่อผู้ถือบัตรสุขภาพหนึ่งรายในหนึ่งปีโดยวิธีการคิดความ
คุ้มทุนครอบคลุมต้นทุนทั้งหมด ในทุกระดับสถานพยาบาลมาคำนวณกับจำนวนประชากรเฉลี่ยใน
ครัวเรือนพบว่า ราคาบัตรสุขภาพจึงควรเป็น 889.48 บาทต่อครัวเรือนต่อปี ในกรณีที่วิเคราะห์
และคำนวณราคาบัตรสุขภาพ โดยความสมัครใจดังกล่าวนั้นเป็นการการคิดความคุ้มทุนครอบคลุม
ต้นทุนทั้งหมด ซึ่งหากคิดการคุ้มทุนเฉพาะต้นทุนดำเนินงานราคาบัตรสุขภาพ โดยความสมัครใจ
ที่ปรับแล้วมีค่าเท่ากับ 729.37 บาทต่อครัวเรือนต่อปี

เมื่อพิจารณาราคาบัตรสุขภาพทั้งกรณีคิดความคุ้มทุนครอบคลุมต้นทุนทั้งหมดและคิด
เฉพาะต้นทุนดำเนินการเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายในการรักษายาบาลและค่ายาต่อเดือนซึ่งมีค่าเท่า
กับ 207 บาทต่อครัวเรือนต่อเดือน³ จะเห็นได้ว่าครัวเรือนสามารถจ่ายเงินเพื่อซื้อบัตรประกันสุขภาพ
โดยความสมัครใจได้ แต่ทั้งนี้การให้บริการสาธารณสุขนั้นเป็นสินค้าและบริการที่รัฐควรจะให้

³ สมุทรายงานสถิติจังหวัด ฉบับ พ.ศ. 2537 เชียงใหม่, สำนักงานสถิติแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี

กับประชาชน โดยมีควรวให้ประชาชนต้องรับภาระแต่เพียงผู้เดียวรัฐควรที่จะให้การช่วยเหลือเพียงบางส่วน โดยให้ประชาชนต้องรับภาระอีกส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นสาระสำคัญของโครงการประกันสุขภาพโดยความสมัครใจ นั่นคือ การจัดการงานกองทุนบัตรประกันสุขภาพโดยประชาชนซึ่งเท่ากับเป็นการจัดระบบการเงินของชุมชน สำหรับสนับสนุนด้านสุขภาพอนามัยของสมาชิก นอกจากนี้รัฐเองก็ไม่ต้องแบกรับภาระไว้ทั้งหมดซึ่งเป็นจำนวนเงินมีใช้น้อยกรณีของราคาบัตรที่มีทั้งกรณีคิดความคุ้มครองครอบคลุมต้นทุนทั้งหมดและคิดเฉพาะต้นทุนดำเนินการ ราคาที่ควรจะใช้ในการกำหนดราคานั้นควรจะเป็นราคาบัตรสุขภาพที่ครอบคลุมเฉพาะต้นทุนดำเนินการ เพราะส่วนหนึ่งที่เป็นต้นทุนในการลงทุนนั้นเป็นหน้าที่ของรัฐที่จะต้องลงทุนในงานสาธารณสุขอยู่แล้ว

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 1 แสดงจำนวนผู้ปวยนอกและผู้ปวยใน (ไม่แยกเพศ) จำแนกตามระดับสถานพยาบาล ปี พ.ศ.2537

ระดับสถานพยาบาล	ชื่อสถานพยาบาล	อำเภอ	ตำบล	ผู้ปวยนอก		ผู้ปวยใน	
				ราย	ครั้ง	ราย	วันนอน
ระดับจังหวัด	โรงพยาบาลนครพิงค์	แม่ริม		107,908	193,632	23,571	49,735
	โรงพยาบาลแม่เอย	แม่เอย		25,348	41,625	3,108	15,348
	โรงพยาบาลสันป่าตอง	สันป่าตอง		46,640	79,985	7,403	36,030
	โรงพยาบาลแม่แจ่ม	แม่แจ่ม		37,017	55,526	3,392	22,814
	โรงพยาบาลสะเมิง	สะเมิง		13,834	22,684	917	2,584
ระดับตำบล	สถานีอนามัยบ้านท่าตอม	แม่เอย	ท่าตอม	1,311	3,242	-	-
	สถานีอนามัยบ้านท่ามะแกง	แม่เอย	ท่าตอม	2,240	9,492	-	-
	สถานีอนามัยบ้านหัวริน	สันป่าตอง	ทุ่งสะโตก	3,064	8,249	-	-
	สถานีอนามัยบ้านมะขุนหวาน	สันป่าตอง	มะขามหลวง	2,381	3,656	-	-
	สถานีอนามัยบ้านป่าแคด	แม่แจ่ม	ท่าผา	7,474	8,104	-	-
	สถานีอนามัยแม่มาจร	แม่แจ่ม	แม่มาจร	7,708	8,014	-	-
	สถานีอนามัยจ้าวเต่า	สะเมิง	แม่สาบ	883	4,334	-	-
	สถานีอนามัยอมลอง	สะเมิง	แม่สาบ	379	1,857	-	-

ที่มา : จากการสำกดูและเก็บข้อมูลในปี 2537 ภายใต้โครงการ "การประเมินโครงการบริการสุขภาพเชิงเศรษฐศาสตร์ : กรณีศึกษาจังหวัดเชียงใหม่

วัฒนา สุวรรณแสง อัจฉริย และคณะ, อุทยานธรรมมหาวิทยาลัย, 2539.

ตารางที่ 2 แสดงต้นทุนทรัพย์สิน ต้นทุนดำเนินงาน และต้นทุนรวม แยกตามระดับสถานพยาบาล (หน่วยบาท)

ระดับสถานพยาบาล	ชื่อสถานพยาบาล	อำเภอ	ตำบล	ต้นทุนทรัพย์สิน	ต้นทุนดำเนินงาน	ต้นทุนรวม
ระดับจังหวัด	โรงพยาบาลนครพิงค์	แม่ริม		7,616,462	41,206,171	48,822,654
	โรงพยาบาลแม่เมาะ	แม่เมาะ		732,439	5,599,442	6,331,881
	โรงพยาบาลสันป่าตอง	สันป่าตอง		817,752	8,540,427	9,358,179
	โรงพยาบาลแม่แจ่ม	แม่แจ่ม		415,800	2,740,471	3,156,271
	โรงพยาบาลสะเมิง	สะเมิง		140,774	1,189,464	1,330,238
ระดับตำบล	สถานีอนามัยบ้านท่าตอน	แม่เมาะ	ท่าตอน	21,134	114,314	135,448
	สถานีอนามัยบ้านท่ามะแกง	แม่เมาะ	ท่าตอน	17,883	247,071	264,954
	สถานีอนามัยบ้านหัวริน	สันป่าตอง	ทุ่งสะโตก	21,674	138,732	160,406
	สถานีอนามัยมะขุนหวาน	สันป่าตอง	มะขุนหวาน	25,244	111,038	136,282
	สถานีอนามัยบ้านป่าแคด	แม่แจ่ม	ท่าผา	16,329	204,850	221,179
	สถานีอนามัยแม่เงา	แม่แจ่ม	แม่เงา	64,015	237,688	301,703
	สถานีอนามัยจ้าวซ่า	สะเมิง	แม่สาบ	23,860	106,663	130,523
	สถานีอนามัยจอมทอง	สะเมิง	แม่สาบ	20,896	73,992	94,888

ที่มา : จากการค้ารวมด้วยสมการต้นทุน หน้า 44-50

ตารางที่ 8 แสดงต้นทุนทรัพย์สิน ต้นทุนค่านินการ และต้นทุนรวม เฉื่อยต่อหน่วยผู้ป่วยนอก แยกตามระดับสถานพยาบาล (หน่วยบาท)

ระดับสถานพยาบาล	ชื่อสถานพยาบาล	อำเภอ	ตำบล	ต้นทุนทรัพย์สินผู้ป่วยนอก		ต้นทุนค่านินการผู้ป่วยนอก		ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอก	
				เฉลี่ยต่อครั้ง	เฉลี่ยต่อราย	เฉลี่ยต่อครั้ง	เฉลี่ยต่อราย	เฉลี่ยต่อครั้ง	เฉลี่ยต่อราย
ระดับจังหวัด	โรงพยาบาลนครพิงค์	เมืงริบ		24	42	94	170	118	212
	โรงพยาบาลเมือาย	เมือาย		18	29	135	259	152	288
	โรงพยาบาลสันป่าตอง	สันป่าตอง		10	18	107	219	117	237
	โรงพยาบาลเมืงแจ่ม	เมืงแจ่ม		7	11	50	91	57	102
	โรงพยาบาลสะเมืง	สะเมืง		6	10	53	89	59	99
ระดับตำบล	สถานีอนามัยบ้านท่าตอน	เมือาย	ท่าตอน	7	16	35	87	42	103
	สถานีอนามัยบ้านท่ามะแกง	เมือาย	ท่าตอน	2	8	26	110	28	118
	สถานีอนามัยบ้านหัวริน	สันป่าตอง	ทุ่งสะโตก	3	9	16	43	19	52
	สถานีอนามัยบ้านมะขุนหวาน	สันป่าตอง	มะขามหลวง	7	3	30	54	37	57
	สถานีอนามัยบ้านป่าแคด	เมืงแจ่ม	ท่าคา	2	2	25	27	27	30
	สถานีอนามัยเมืงอาธร	เมืงแจ่ม	เมืงอาธร	8	8	30	31	38	39
	สถานีอนามัยจิวเต่า	สะเมืง	เมืงสาบ	6	27	24	121	30	148
	สถานีอนามัยยอนลง	สะเมืง	เมืงสาบ	11	55	40	195	51	250

ที่มา : อกการคำนวณด้วยสมการต้นทุน หน้า 44-50

ตารางที่ 4 แสดงต้นทุนทรัพย์สิน ต้นทุนค่าเงินการ และต้นทุนรวม เฉลี่ยต่อหน่วยผู้ป่วยใน แยกตามระดับสถานพยาบาล (หน่วยบาท)

ระดับสถานพยาบาล	ชื่อสถานพยาบาล	อำเภอ	ตำบล	ต้นทุนทรัพย์สินผู้ป่วยใน		ต้นทุนค่าเงินการผู้ป่วยใน		ต้นทุนรวมผู้ป่วยใน	
				เฉลี่ยต่อวัน นอน	เฉลี่ยต่อราย	เฉลี่ยต่อวัน นอน	เฉลี่ยต่อราย	เฉลี่ยต่อวัน นอน	เฉลี่ยต่อราย
ระดับจังหวัด	โรงพยาบาลนครพิงค์	เมริม		61	129	461	973	522	1,102
	โรงพยาบาลแม่เมาะ	แม่เมาะ		48	236	324	1,293	372	1,529
	โรงพยาบาลสันป่าตอง	สันป่าตอง		23	110	200	747	223	857
	โรงพยาบาลแม่แจ่ม	แม่แจ่ม		18	123	110	556	128	679
	โรงพยาบาลสะเมิง	สะเมิง		54	154	434	1,182	488	1,336
ระดับตำบล	สถานีอนามัยบ้านท่าตอน	แม่เมาะ	ท่าตอน	-	-	-	-	-	-
	สถานีอนามัยบ้านท่ามะแดง	แม่เมาะ	ท่าตอน	-	-	-	-	-	-
	สถานีอนามัยบ้านหัวริน	สันป่าตอง	ทุ่งสะโตก	-	-	-	-	-	-
	สถานีอนามัยมะขุนหวาน	สันป่าตอง	มะขุนหวาน	-	-	-	-	-	-
	สถานีอนามัยบ้านป่าแค	แม่แจ่ม	ท่าผา	-	-	-	-	-	-
	สถานีอนามัยแม่บาร	แม่แจ่ม	แม่บาร	-	-	-	-	-	-
	สถานีอนามัยจัวเต่า	สะเมิง	แม่สาบ	-	-	-	-	-	-
สถานีอนามัยมืองลอง	สะเมิง	แม่สาบ	-	-	-	-	-	-	

ที่มา : จากการคำนวณด้วยสมการต้นทุน หน้า 44-50

ตารางที่ 5 แสดงต้นทุนทรัพย์สิน ต้นทุนค่าบริการ และต้นทุนรวม สำหรับผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลนครพิงค์แยกเขต (หน่วยบาท)

แยก	ต้นทุนทรัพย์สิน	ต้นทุนค่าบริการ	ต้นทุนรวม
อายุกรรม	766,825	3,407,205	4,174,030
ศัลยกรรม	820,841	3,628,734	4,449,575
ศัลยกรรมกระดูก	627,269	2,758,803	3,386,072
กุมารเวช	486,390	2,071,133	2,557,523
สูติศาสตร์	687,069	1,549,820	2,236,889
จักษุ	344,579	881,768	1,226,347
หู คอ จมูก	367,745	826,339	1,194,084
ทันตกรรม	467,714	3,157,361	3,625,075

ที่มา : จากการศึกษาด้วยวิธีการต้นทุน หน้า 44-50

ตารางที่ 6 แสดงต้นทุนทรัพย์สิน ต้นทุนดำเนินการ และต้นทุนรวม สำหรับผู้ป่วยใน โรงพยาบาลนครพิงค์ เขตแผนก (หน่วยบาท)

แผนก	ต้นทุนทรัพย์สิน	ต้นทุนดำเนินงาน	ต้นทุนรวม
อายุรกรรม	627,552	5,310,911	5,938,463
ศัลยกรรม	605,575	6,579,185	7,184,760
ศัลยกรรมกระดูก	459,773	4,196,828	4,656,601
กุมารเวช	381,124	2,993,804	3,374,928
สูตินรีเวช	974,027	3,844,280	4,818,307
จักษุ	-	-	-
หู คอ จมูก	-	-	-
ทันตกรรม	-	-	-

ที่มา : อากการคำนวณด้วยสมการต้นทุน หน้า 44-50

ตารางที่ 7 แสดงต้นทุนทรัพย์สิน ต้นทุนดำเนินการ และต้นทุนรวม เฉลี่ยต่อผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลนครพิงค์ เขตเทศบาล (หน่วยบาท)

แผนก	ต้นทุนทรัพย์สินผู้ป่วยนอก		ต้นทุนดำเนินการผู้ป่วยนอก		ต้นทุนรวมผู้ป่วยนอก	
	เฉลี่ยต่อครั้ง	เฉลี่ยต่อราย	เฉลี่ยต่อครั้ง	เฉลี่ยต่อราย	เฉลี่ยต่อครั้ง	เฉลี่ยต่อราย
อายุรกรรม	9.57	18.24	42.51	81.05	52.08	99.30
ศัลยกรรม	26.71	62.47	118.08	276.18	144.79	338.65
ศัลยกรรมกระดูก	19.90	46.12	87.53	202.85	107.43	248.98
กุมารเวช	14.09	31.66	59.98	134.83	74.07	166.49
สูตินารีเวช	41.02	139.11	92.53	313.79	133.55	452.90
จักษุ	n/a	52.77	-	135.03	-	187.80
หู คอ จมูก	n/a	91.16	-	204.44	-	295.60
ทันตกรรม	n/a	56.62	-	382.20	-	438.82

ที่มา : จากการทำวงด้วยสมการต้นทุน หน้า 44-50

ตารางที่ 8 แสดงต้นทุนทรัพย์สิน ต้นทุนดำเนินการ และต้นทุนรวม เฉลี่ยต่อผู้ป่วยใน โรงพยาบาลนครพิงค์ แยกแผนก (หน่วยบาท)

แผนก	ต้นทุนทรัพย์สินผู้ป่วยใน		ต้นทุนดำเนินการผู้ป่วยใน		ต้นทุนรวมผู้ป่วยใน	
	เฉลี่ยต่อวันนอน	เฉลี่ยต่อราย	เฉลี่ยต่อวันนอน	เฉลี่ยต่อราย	เฉลี่ยต่อวันนอน	เฉลี่ยต่อราย
อายุกรรม	47.89	101.06	405.29	855.22	453.18	956.27
ศัลยกรรม	45.65	96.32	495.94	1,046.47	541.59	1,142.80
ศัลยกรรมกระดูก	87.89	185.47	802.30	1,692.95	890.19	1,878.42
กุมารเวช	62.11	131.06	487.91	1,029.51	550.02	1,160.57
สูตินรีเวช	83.68	176.55	320.41	675.98	404.09	852.52
ฉกษุ	-	-	-	-	-	-
หุ คอ จมูก	-	-	-	-	-	-
ทันตกรรม	-	-	-	-	-	-

ที่มา : อากการคำนวณด้วยสมการต้นทุน หน้า 44-50

ตารางที่ ๑ แสดงสัดส่วนจำนวนชั่วโมงการทำงานของแพทย์ พยาบาล เจ้าหน้าที่เฉพาะอื่น ๆ ในการรักษาพยาบาลผู้ป่วยนอกและใน แผนกต่าง ๆ (หน่วย: ชั่วโมง)

แผนก	แพทย์		พยาบาล		เจ้าหน้าที่ทั่วไป	
	ผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยใน	ผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยใน	ผู้ป่วยนอก	ผู้ป่วยใน
อายุรกรรม	0.30	0.70	0.40	0.60	0.40	0.60
ศัลยกรรม	0.30	0.70	0.40	0.60	0.40	0.60
ศัลยกรรมกระดูก	0.30	0.70	0.40	0.60	0.30	0.70
กุมารเวช	0.30	0.70	0.40	0.60	0.40	0.60
สูตินรีเวช	0.40	0.60	0.30	0.70	0.30	0.70
จักษุ	0.30	0.70	0.40	0.60	0.40	0.60
หู คอ จมูก	0.30	0.70	0.40	0.60	0.40	0.60
ทันตกรรม	1.00	-	1.00	-	1.00	-

ที่มา : จากการจัดทำข้อมูลและเก็บข้อมูลในปี 2537 ภายใต้โครงการ "การประเมินโครงการควบคุมคุณภาพเชิงเศรษฐศาสตร์ : การศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
วัฒนา สุวรรณแสง จันเจริญ และคณะ, อุทยานรังสรรค์วิทยลัย, 2539.

ตารางที่ 10 แสดงต้นทุนต่อหน่วยของสถานบริการระดับต่าง ๆ ที่ให้ผู้ป่วยนอกและใน (หน่วยบาท)

ระดับสถานพยาบาล	ชื่อสถานพยาบาล	อำเภอ	ตำบล	ต้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยนอก		ต้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยใน	
				ต่อครั้ง	ต่อราย	ต่อวันนอน	ต่อราย
ระดับจังหวัด	โรงพยาบาลนครพิงค์	เมธวิม		118	212	522	1,102
	โรงพยาบาลแม่เมาะ	แม่เมาะ		152	288	372	1,529
	โรงพยาบาลสันป่าตอง	สันป่าตอง		117	237	223	857
	โรงพยาบาลแม่แจ่ม	แม่แจ่ม		57	102	128	679
	โรงพยาบาลสะเมิง	สะเมิง		59	99	488	1,336
ระดับตำบล	สถานีอนามัยบ้านท่าตอม	แม่เมาะ	ท่าตอม	42	103	-	-
	สถานีอนามัยบ้านท่ามะแกง	แม่เมาะ	ท่าตอม	28	118	-	-
	สถานีอนามัยบ้านหัวริน	สันป่าตอง	ทุ่งสะโตก	19	52	-	-
	สถานีอนามัยบ้านมะขุนหวาน	สันป่าตอง	มะขามหลวง	37	57	-	-
	สถานีอนามัยบ้านป่าเตด	แม่แจ่ม	ท่าเสา	27	30	-	-
	สถานีอนามัยแม่นางจร	แม่แจ่ม	แม่นางจร	38	39	-	-
	สถานีอนามัยจิวเต่า	สะเมิง	แม่สาบ	30	148	-	-
	สถานีอนามัยยอนลง	สะเมิง	แม่สาบ	51	250	-	-

ที่มา : จากการคำนวณด้วยผลการต้นทุน หน้า 44-50

ตารางที่ 11 แสดงต้นทุนต่อหน่วยของตัวแทนสถานบริการระดับต่าง ๆ ที่ให้แก่ผู้ป่วยนอกและใน
(หน่วย:บาท)

ระดับสถานพยาบาล	ต้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยนอก		ต้นทุนต่อหน่วยผู้ป่วยใน	
	ต่อครั้ง	ต่อราย	ต่อวันนอน	ต่อราย
ระดับจังหวัด	118	212	522	1,102
ระดับชุมชนหรืออำเภอ	96	182	303	1,100
ระดับตำบล	34	100	-	-

ที่มา : จากการคำนวณด้วยสมการต้นทุน หน้า 44-50

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย